Vrijdag 20 September 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4915

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Conscientiessteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Triëst wordt een Vrije Stad.

Istrië vermoedelijk niet bij inbegrepen.

Creole Petroleum Comp. gaat uitbreiden in Venezuela.

Economische samenwerking USA-USSR voorzien.

DEBATTEN OVER TRIëST.

Andrei Januarii Visjinsky van Rusland heeft het Zuidafrikaanse voorstel om geheel Istrië onder te brengen bij de vrije staat Triëst beschreven als „aardrijkskundig, ethnisch en economisch onrechtvaardig". Hij beschuldigde den Zuidafrikaner ervan te trachten tot leven te brengen wat reeds dood is. Het plan zou namelijk reeds op de bijeenkomst der Grote Vier door Groot Britannië zijn voorgesteld, doch de Britten hadden de grenslijn die zij voorstelden laten schieten om die van de Fransen goed te keuren.

Ondanks het verzoek van Voorzitter Leif Egeland dat de sprekers zich zouden bepalen tot de grensquaestie van Triëst week Visjinsky daarvan af om een aanval te doen op de Griekse eisen voor naasting van Bulgaars grondgebied. Hij zeide, dat Westelijk Thracië (in het Oosten van Hellas) eigenlijk aan Bulgarije behoort, doch dat de Grieken de grens liefst willen leggen op slechts 90 kilometer van de Bulgaarse hoofdstad.

De conferentie zal de Griekse eis nog nader bespreken. Visjinsky, wiens land gebonden is aan de overeenkomst der Grote Vier, zeide, dat de Joegoslavische voorstellen — om de zone te reduceren tot de stad Triëst zelf — moet worden overwogen.

Een speciaal subcomité dat het statuut over het vrijgebied Triëst bestudeert, ging intussen uiteen zonder tot overeenstemming te zijn gekomen. Men had uitvoerige debatten gehouden over de machten van den Gouverneur van de vrije staat. De Noordamerikaanse, Britse en Franse woordvoerders pleitten voor uitgebreide bevoegdheden van den Gouverneur. De Russen en Joegoslaven wilden echter de machten van den Gouverneur beperken tot de veto-macht over de wetten. De Joegoslaaf Ales Bebler critiseerde de voorstellen om den Gouverneur ook de bevoegdheid te geven de staat van beleg af te kondigen. Hij zeide, dat men schijnt te verwachten, dat de Gouverneur tegen de wil van het volk moet regeren. „Wij kunnen daarin niet toestemmen. Wij moeten meer vertrouwen hebben in de Italiaanse meerderheid dan in zulk een Gouverneur (Parijs, AP) 19.9).

DE VREDESCONFERENTIE.

De zaak Triëst.

Te Parijs naderde men het beslissende ogenblik inzake de Italiaans-Joegoslavische grens. Het Joegoslavische voorstel om de grens naar het Westen te verleggen, werd al verworpen met 13 tegen 5. Alleen Wit-Rusland, Polen, Tsjechoslowakije en Oekraïne schaarden zich aan de Joegoslavische kant; Sovjet-Rusland was ertegen. België en Ethiopië onthielden zich. Tensotte werd het hele amendement verworpen.

Eveneens, en met dezelfde stemgroepering, werd het plan verworpen een soort corridor naar Triëst te maken.

Het Wit-Russische plan om een vrije staat Triëst te maken, begrensd door de stadsgrenzen van Triëst, werd ook met 13 tegen 5 verworpen. Joegoslavië stemde dit keer niet mee, maar Ethiopië was ervoor.

Het Zuidafrikaanse plan om heel Istrië binnen de vrije staat te brengen, werd vervolgens afgestemd.

Landen die Zuid-Afrika steunden waren: Brazilië, Canada, Nieuw Zeeland, Nederland. Onthoudingen: België, China. De Verenigde Staten, Groot-Brittanië en Frankrijk stemden tegen het voorstel, dat eigenlijk hun oorspronkelijke zienswijzen belichaamde.

Na de stemmingen — er waren er elf in totaal — zeide Eduard Kardelj, de Joegoslavische waarnemend-premier, dat hij het betreurde dat de commissie stemming instede van verzoening had verkozen. Hij hield vol, dat Joegoslavië geen pact kan tekenen, dat het onbillijk vindt (Parijs, (AP) 20.9).

De beperking der Italiaanse strijdkrachten.

De Militaire Commissie op de Vredesconferentie heeft de toekomstige Italiaanse vloot beperkt tot 10 grote vlooteenheden en het leger van de republiek tot 250.000 officieren en manschappen. Italië zal twee slagschepen, vier kruisers en vier torpedojagers mogen houden alsook 16 torpedoboten, 20 corvetten en hulpschepen.

Het leger zal omvatten 185.000 gevechtstroepen en 65.000 Carabinieri. Deze cijfers mogen met 10.000 verschillen zolang het totaal niet meer dan 250.000 bedraagt. De organisatie en bewapening der Italiaanse grondstrijdkrachten zal worden beperkt tot werkzaamheden van binnenlands karakter, de verdediging der grenzen en de luchtverdediging. De bewapening is verder beperkt tot een totaal van 200 middelzware en zware tanks.

De commissie aanvaardde ook een aanhangsel aan het verdrag waarin de schepen worden opgesomd welke Italië zal mogen behouden onder het verdrag, na het Zuidafrikaanse amendement verworpen te hebben hetwelk voorstelde het aantal kleine vaartuigen te vergroten.

Tot de schepen die aan Italië worden toegewezen behoren de slagschepen „Doria" en „Duilio", de kruisers „Abruzzi", „Garibaldi", „Montecuccoli" en „Cadorna" en de torpedojagers „Arabiniere", „Granatiere", „Grecale" en „Do-Recco" (Parijs, (AP) 18.9)

ECONOMISCH CONTACT MET RUSLAND.

Het Noordamerikaanse Departement van Handel maakte bekend, dat twee vertegenwoordigers van Secretaris Wallace „het fundament legden voor de ontwikkeling van nauwere economische betrekkingen" tussen Rusland en de Verenigde Staten in de naaste toekomst. De ambtenaren Lewis Lorwin en E. C. Ropes hebben zes weken lang gedurende onderhandelingen gevoerd met den Sovjet-minister A. I. Mikoyan. Men was het erover eens dat er nauwere handelsbetrekkingen zouden moeten komen, doch vanwege de oorlogsschade zal Rusland weinig overschot hebben voor uitvoer binnen de komende twee of drie jaren. (Washington, (AP) 19.9).

MOSKOU TEGEN CHURCHILL.

De radio van Moskou deed een aanval op Churchills voorstel voor een „Verenigde Staten van Europa" terwijl Churchill nog bezig was te spreken in Zürich. De radio zeide, dat het voorstel gericht is op de splitsing van het democratisch kamp en om te voorkomen, dat alle machten die in staat zijn zich te verzetten tegen de oorlogshetzers in het kamp der internationale actie, zich zullen verenigen (Londen, (AP) 19.9).

DE PERS EN WALLACE.

Een hoofdartikel van de „World Telegram" te New York schrijft: Een nieuwe ontgoochelde ijveraar van onze tijd Rudolf Hess kwam nogmaals voor het voetlicht door in een vliegtuig te stappen en met de parachute in Engeland neer te komen. Gaat Henry (nl. Wallace), die pas solo-vluchten heeft leren maken, nu per parachute in Rusland dalen?

De „Post" te New York zegt, dat het grote debat hetwelk door Wallace ontketend werd door moet gaan. Het is groter dan wie ook en betreft ons allen. Wallace spreekt de waarheid en als wij Rusland moeten leren begrijpen, dienen de Russen ons ook te leren verstaan. Zolang hun verstaan gebaseerd is op de marxistische dialectiek, dat de klassenstrijd tussen de arbeidersstaat en de kapitalisten onvermijdelijk is, hoe zullen wij hen dan ooit kunnen overtuigen, dat wij samen kunnen optrekken? (New York, (AP) 20.9).

GEEN AFSPRAAK.

De Secretaris van het Witte Huis Charles Ross ontkende de berichten als zou Truman een of andere „afspraak" met Wallace hebben gemaakt in ruil voor de beslissing van den Secretaris van Handel om zich rustig te houden tijdens de duur van de Parijse conferentie (Washington, (AP) 19.9).

TRUMAN IN CONTACT MET BYRNES.

President Truman heeft twintig minuten lang per teletype met Byrnes geconfereerd. Het was het eerste rechtstreekse contact tussen de twee sedert Wallace zijn redevoering hield (Washington, (AP) 19.9).

STAKING TEN EINDE?

De voorzitter van het Congress of Industrial Organisation (CIO) zeide, dat de vergadering van de National Maritime Union (NMU) vandaag er wellicht toe zou kunnen leiden, dat de mensen aan het werk zouden tijgen (New York, (AP) 20.9).

BIDAULT ZAL MOTIE VAN VERTROUWEN VRAGEN.

Francisque Gay, Minister van Staat, zeide, dat President Bidault de Nationale Vergadering zou vragen om een motie van vertrouwen in de regering na de verklaring van De Gaulle waarin deze zich uitsprak als tegenstander van de voorgestelde grondwet. Bidault wil speciaal doen stemmen om de voorgestelde federale unie voor Frankrijks koloniën en overzeese gebiedsdelen. De drie grote partijen kwamen reeds tot overeenstemming over deze unie (Parijs, (AP) 19.9).

BIDAULT WINT HET VAN DE GAULLE.

Georges Bidault won het van Charles A. J. M. de Gaulle in de strijd om de nieuwe grondwet, toen de Assemblée de nieuwe ontwerp-grondwet op het nippertje met 21 tegen 21 aannam. Hierbij zal een federale unie tot stand komen, waarbij de koloniën met het moederland worden verbond in een nieuwe mate van grotere vrijheid en autonomie (Parijs, (AP) 20.9).

TSJOU EN LAI DOET NIET MEER MEE.

De Chinese communistische leider Tsjou En Lai maakte bekend, dat hij niet meer deelneemt aan de vredesonderhandelingen te Nanking. Hij verklaarde voorts, dat de politiek van de Noordamerikaanse en Chinese regeringen in het Verre Oosten gebaseerd is op de veronderstelling dat er een Russisch-Noordamerikaanse oorlog zal komen en dat China daarin een belangrijke rol zal spelen (Sjanghai, (AP) 20.9).

FENGTSJENG VEROVERD.

Berichten van de Chinese regering deelden mede, dat de regerings-troepen Fengtsjeng Woensdag van de communisten veroverd hebben (Peiping, (AP)

HULP VOOR DE FIDJI-EILANDEN.

Twee schepen met hulpmiddelen zijn op weg naar de Fidji-eilanden (225 stuks in de Stille Oceaan — Red.) waar op het afgelegen Niuafoou-eiland een vuurspuwende berg al drie dagen achtereen werkt. Gisteren werden voorraden door vliegtuigen uitgegooid op dat stuk van het eiland dat nog niet door de lava werd beroerd. 1200 Bewoners van het eiland stonden onder leiding van een katholieken priester te wuiven (Fidji-eilanden, (AP) 20.9).

MIDDEN EN ZUID AMERIKA

UITBREIDING RAFFINADERIJEN IN VENEZUELA.

Namens de Standard Oil Company te New Jersey werd te Washington medegedeeld, dat een zusteronderneming de Creole Petroleum Company plannen heeft voor onmiddellijke uitbreiding van boor-installaties, raffinageproces en productie-omvang ter waarde van vele millioenen dollars. Alles in Venezuela. Ook de rest van dit jaar zal de productie nog worden opgevoerd, omdat allerwegen de vraag naar Venezolaanse olie groot is.

De Creole Petroleum Company denkt haar nieuwe raffinaderij ter waarde van $ 65.000.000 twee jaar nadat de bouw begint te kunnen voltooien. De bouw begint einde dezes jaars bij de Amuay Baai.

Ook de olievelden waar al geboord wordt, zullen nog doelmatiger worden geëxploiteerd, omdat op verschillende punten in Europa nieuwe afzetgebieden zijn, zowel voor ruwe als geraffineerde olie. Vraagstuk van studie is nog het transportprobleem, nl. hoe de olie uit Venezuela naar de consumenten te krijgen. Naar verluidt overweegt de Creole om alle overtollige tankschepen van de Noordamerikaanse vloot en leger over te nemen (Washington, (AP) 20.9).

DE CREOLE PETROLEUM CO. STEEKT GROTE SOMMEN IN HAAR BEDRIJVEN.

De Creole Petroleum Corporation van Venezuela stak de belangrijke som van Bs. 142.140.000 gedurende de eerste zes maanden van dit jaar in haar ondernemingen. Dit kapitaal is het grootste dat deze compagnie ooit in haar bedrijven heeft belegd voor de ontwikkeling en de opvoering van de productie. In dezelfde periode in 1945 waren deze uitgaven 26% lager. Nu is de productie met 29% gestegen en men produceert 567.000 „barrels" (1 barrel=159 liter) ruwe petroleum dagelijks. Een nieuwe raffinaderij die deze compagnie zal bouwen aan de haven van Amuay, (Schiereiland van Paraguaná) zal de maatschappij Bs. 268.830.000 kosten. Van de andere kant betaalt deze compagnie heel wat aan belastingen, hetgeen uit de cijfers van het eerste trimester van dit jaar blijkt, bedragende Bs. 87.781.248.

VENEZUELA ONTVANGT DE REPUBLIKEINEN.

Te Port-of-Spain, Trinidad, zijn de eerste Spaanse republikeinen, die tot voor kort als vluchtelingen in Frankrijk woonden en die toegelaten werden tot Venezuela, thans aangekomen. Samen 28 personen, die vandaag per vliegtuig naar Venezuela gaan, waar de regering hun ontvangst, inclusief hotelkosten e.d., zal bekostigen. Binnenkort worden er nog 80 verwacht.

De Junta Revolucionaria besloot indertijd de diplomatieke betrekkingen met Franco-Spanje te verbreken en binnen het raam dezer politiek ligt het thans de deuren te openen voor vluchtelingen voor dat regiem (Port-of-Spain, (AP) 20.9).

het nieuws van vandaag

Hoewel de Vredesconferentie na twee maanden nog niet het derde gedeelte van de agenda heeft afgewerkt en over een maand al zal sluiten in verband met de dan beginnende Algemene Vergadering der Verenigde Naties (te New York), is men op enkele punten toch tot overeenstemming gekomen.

Inzake de beperking van de krijgsmacht der verschillende landen bereikte men iets. Dat Italië de Dodecanesus zal verliezen, werd bepaald. En zo is thans vastgesteld, dat Triëst een vrije staat zal worden. Hiermede schept Parijs-1946 dus een soortgelijk geval als Versailles-1919 gedaan heeft, toen het Danzig tot vrije stad verklaarde. Alle tijd door is Danzig het wrijfpunt van moeilijkheden en belangen geweest en hoewel het te onzer ere gezegd mag worden, dat onder het commissariaat van den Nederlander Mr. Joost A. van Hamel de tijd nog het rustigst was, is Danzig feitelijk pas opgehouden een internationale steen des aanstoots te zijn, toen Hitler het bezette. Hierdoor werd het alleen een aanleiding tot de tweede wereldoorlog. Wij voorzien, dat Triëst een soortgelijk wrijfpunt zal blijven.

Verschillende factoren doen dit veronderstellen.

Economisch hebben noch Italië, noch Joegoslavië nu belang bij deze haven. Beide landen beschikken over schitterende havens in de buurt: Venetie en Fiume. Waarom zullen ze een haven bevoordelen, als ze eigen havens in de buurt hebben? De gestage achteruitgang van deze fraaie haven — een open rede — in 1918 bij de Habsburgse val begonnen, zal dus worden voortgezet.

Het is mogelijk, dat uit Midden-Europa enig gebruik van de Triëster haven zal worden gemaakt. Alle havenwerken zijn op Midden-Europa ingesteld, omdat de haven, opgekomen onder Oostenrijks bewind, wat accomodatie, spoorlijnen e.d. betreft, op Midden-Europa is georiënteerd. Sedert 1918 heeft Midden-Europa zichzelf echter op de Noordzee en de Oostzee georiënteerd, omdat Mussolini zijn Triëster haven verwaarloosde ten gerieve van Venetië. De spoorlijnen, die nog tussen Triëst en Midden-Europa liggen, zijn dus verouderd en veel faciliteiten zijn er niet, terwijl Midden-Europa alles heeft opgebouwd naar de havenmondingen van Elbe, Oder, Weichsel.

Ethnisch kan stichting van de vrijstaat Triëst verdedigd worden, want de bevolking is zo gemengd, dat men haar noch bij het ene, noch bij het andere land kan voegen zonder minderheidsproblemen aan te snijden.

Politiek zal Triëst een nieuw vraagstuk opwerpen inzake bestuur. Ter Vredesconferentie werd het plan al eens geopperd om de Verenigde Naties de stad te laten besturen. Waarop geantwoord werd dat deze instelling te jong is om zulks te doen. Met Danzig heeft men het indertijd zo gedaan, dat de stad souverein was, onder protectoraat van de Volkenbond stond, terwijl Polen de buitenlandse politiek bepaalde en in financiële zaken adviserende bevoegdheid had. Aangenomen, dat de Verenigde Naties niet rechtstreeks gaan besturen — tussen de Grote Vier leidt dit dan tot moeilijkheden, omdat Triëst de exponent van de tegenstelling Rusland c.s. en V.S.-G.B. c.s. is — dan vragen wij ons af, welk land de buitenlandse politiek van Triëst gaat bepalen?

Waar dat deze stad van 250.000 inwoners dit nog minder in eigen handen kan nemen dan het 450.000 tellende Danzig, ligt voor de hand.

Rondom de Voorlichting

De taak en belangrijkheid van een voorlichtingsdienst

Hoe de Nederlandse regering te werk ging.

De voorlichting welke thans regeringen en particuliere instellingen door middel van persmensen maken, dateert al van voor de oorlog, toen men het onweersprekelijke nut ervan had ingezien. Nochtans kan men niet ontkennen, dat de uitwerking van dit werk tijdens de oorlog een geweldige zet voorwaarts kreeg en door deze snelle groei op vele plaatsen nog in een onevenwichtig groeiproces verkeert. Bij particulieren ziet men dat als „perschefs" van alle mogelijke zaken, firma's, handelshuizen, agentschappen en wat dies meer zij, in de redactionele kolommen willen krijgen, wat hun collega's van de reclame-afdeling in de advertenties behoorden te zetten. Bij de officiële instanties ontmoet men dit soms in te grote bemoeienis met de inhoud van de kranten, onderdeel van het moderne vraagstuk, dat de Staat meer en meer dingen aan zich gaat trekken en zich tegelijkertijd op het standpunt stelt dat de vrijheid der Pers gehandhaafd moet worden.

'Wij hebben reeds enkele malen op de taak van de voorlichtingsdiensten gewezen en gezegd, hoe wij een voorstander van deze instellingen zijn, mits de geschikte lieden eraan gezet worden. Dit laatste geldt van welhaast elk bedrijf. Het kan niet ontkend worden dat sinds 1939 het karakter van de Nederlandse buitenlandse politiek sterk is gewijzigd. Er kwam een einde aan Nederlands afzijdigheidspolitiek. Nederland ging actiever dan voorheen deelnemen aan het internationale gebeuren.

Van het ogenblik af, dat het Nederlandse Rijk in 1940 zijn plaats had ingenomen in de rij der Geallieerden, ontwikkelde zich internationaal een zeer grote belangstelling voor het aandeel, dat het Rijk in de gemeenschappelijke oorlogvoering zou bijdragen. De wereld wenste meer van dit Rijk, zijn Regering en zijn volk te weten.

De buitenlandse posten werden overstroomd met alle mogelijke vragen van autoriteiten, pers en radio. De Nederlandse Gezantschappen en Consulaten waren daarop niet berekend. De toenmalige Minister van Buitenlandse Zaken, de heer Van Kleffens, moest zijn dienst uitbreiden. Zo werd o.a. het besluit genomen, in Londen een voorlichtingscentrale in het leven te roepen en werden tevens aan de voornaamste posten in de geallieerde en enkele neutrale landen publiciteitsexperts toegevoegd.

Binnen dit kader kwamen ook in het „binnenland", te Paramaribo en Willemstad voorlichtingsposten en ieder die de Westindische gebiedsdelen kent, zal het erkennen dat voorlichting hier zeker evenzeer nodig was als in het buitenland. Met dien verstande, dat hier andere voorlichting diende te komen. 'Wat voor Noord-Amerika goed is, interesseert ons vaak matig. Vindt men een lang artikel over tulpenbollen in de Verenigde Staten interessant, hier stellen wij in die dingen vrijwel geen belang. De politieke achtergrond van wat in Nederland om het cabinet, in de Kamer e.d., geschiedt, zal een Chileen weinig of niets zeggen, terwijl dat juist van cardinaal belang is voor ons, die immers de gevolgen daarvan zullen ondervinden. Wij vinden thans in Commentaar, het blad van de officiële Regeringsvoorlichtingsdienst te 's-Gravenhage (waarvan onze Regeringspersdienst op Curaçao een deel is) een uiteenzetting, die het vraagstuk duidelijk bespreekt, maar mutatis mutandis geldt vrijwel de gehele inhoud van dit artikel voor ons. Met name de Statenleden, die zo bang zijn voor een voorlichtingsdienst welke van hen onafhankelijk is, zullen hierin veel aantreffen, waaruit zij concluderen dat een behoorlijk geleide voorlichtingsdienst voor „Curaçao in het Koninkrijk" van eminent belang is.

In de oorlogsjaren.

Op het voetspoor van den heer J. A. van Houten, Hoofd Directie Voorlichting Buitenland, die hierover onlangs voor de radio sprak, willen wij u in dit artikel over de buitenlandse voorlichting eerst iets zeggen over het werk, dat in de oorlogsjaren door deze persattaché's en hoofden van informatie-afdelingen in het buitenland is verricht. Tot een passieve voorlichting — het eenvoudig uitgeven van Regeringscommuniqué's, het uitsluitend beantwoorden van vragen — kon de taak van deze dienst onmogelijk beperkt blijven. Het werd een dringende noodzaak, met alle ten dienste staande middelen openbaarheid te geven aan het aandeel van het Rijk in de oorlogvoering; de wereld kond te doen van de verrichtingen van onze eigen strijdkrachten en van de koopvaardij, en zeker niet op de laatste plaats van de voortgezette ondergrondse strijd in Nederland zelf. Pers, foto, film, lezingen, tentoonstellingen, alle media van publiciteit werden aangewend. Gestreden moest worden tegen vaak ontstellende misvattingen omtrent Nederlandse aangelegenheden.

Zeer duidelijk is juist in die dagen gebleken, hoe bitter weinig in de voor-oorlogse jaren gedaan was aan systematische en zakelijke voorlichting over Nederland en het Rijk.

In de loop van de jaren werden voorlichtingsposten geplaatst in New York met branches in het Midden-Westen, in San Francisco, Texas, Boston en Montreal. Vertegenwoordigers van de Latijns-Amerikaanse afdeling van het New Yorkse informatiebureau verzorgden de voorlichting over het Rijk van uit

Rio de Janeiro, Buenos Aires en andere Zuidamerikaanse centra. Persattaché's werden toegevoegd aan de Gezantschappen in Stockholm, Bern, Lissabon en Pretoria. De band met Suriname en Curaçao werd verstevigd door een regelmatige voorziening via Gouvernementsperschefs [1]) in Willemstad en Paramaribo, terwijl na 1942 de Indische Regering in Australië een eigen voorlichtingsdienst in Melbourne opzette, welke o.m. radio-uitzendingen in het Nederlands en Maleis naar Indië verzorgde. Voorzieningen werden getroffen, waarbij de overige posten in het buitenland regelmatig telegrafisch op de hoogte gehouden werden van de voornaamste Rijksontwikkelingen.

Want ook daar, waar de middelen niet toestonden experts te plaatsen, werd en wordt ook thans door het buitenlandse apparaat deelgenomen aan de nieuwe taak van de buitenlandse dienst: Nederland en het Rijk uitdragen, niet alleen bij Regeringen, maar ook via pers en publiciteitsorganen bij het volk.

In deze tijd.

Evenzeer als het Nederlandse Rijkin de afgelopen oorlogsjaren behoefte had aan een algemene voorlichting van het buitenland, is deze behoefte in deze overgangstijd naar werkelijke vrede een dringend vereiste gebleven van Nederlands buitenlandse politiek. Evenzeer als een wereldbegrip voor de diepe ellende van Nederland in de hongerwinter van 1944 — '45 nodig was om tot het geallieerde besluit te komen, met hun luchtvloot een eerste voedselstroom over Nederland uit te storten, zo was het in de daarop volgende periode nodig aan de wereld duidelijk te maken, op welke bewonderenswaardige wijze ons land zich heeft weten te herstellen.

Wij zeggen niet te veel, indien wij vaststellen, dat het begrip thans wel over de gehele wereld is doorgedrongen. Het daarvoor gekweekte internationale prestige komt Nederland van pas in al zijn buitenlandse betrekkingen. Ook waar het de buitenlandse beoordeling betreft van de positie van Nederland ten opzichte van Indonesië.

Nederland voert thans een actieve buitenlandse politiek. Buitenlandse politiek is niet meer uitsluitend een zaak, welke bepaald wordt door regeringen. De volken zelf, althans in de democratische landen, dragen deze politiek. Het is voor een volk, een regering, voor de handel van het allergrootste belang in het buitenland begrip, prestige en „goodwill" aan te treffen. Daaraan wordt door de Nederlandse vertegenwoordigers in het buitenland, in het biezonder door de persattaché's en voorlichtingsbureaux, gewerkt, hoewel het Departement van Buitenlandse Zaken, gezien de budgetaire en deviezenpositie, niet over de gewenste middelen kan beschikken om zijn buitenlandse voorlichtingsdienst op een peil te houden als b.v. evenredig zou zijn aan de voorlichtings-activiteiten, welke door Groot-Britannië en de V.S. worden verricht.

Biezondere eisen worden op het ogenblik aan onze buitenlandse vertegenwoordigers gesteld om in de ruimst mogelijke kring bekendheid te geven aan en begrip te wekken voor Nederlands houding ten aanzien van het Indonesische vraagstuk. Op dit terrein, méér nog dan op welk ander gebied, wordt wel uitermate sterk het gemis aan voorlichting in voor-oorlogse jaren over de groei van de verhoudingen Nederland-Nederlands Oost Indië, over het grootse, dat door Nederland in Indië is verricht, gevoeld. Die schade inhalen is op korte termijn niet mogelijk, al stond aan deze dienst het tienvoudige bedrag ter beschikking.

Men behoeft zich in Amerika b.v. in het geheel niet te verwonderen, wanneer een overigens ontwikkeld Amerikaan te horen geeft: „Java, Java, dat ligt toch ergens in de buurt van Bali?" Bali is een begrip geworden, dank zij de uitmuntende vooroorlogse toeristische propaganda. Wij, Nederlanders, zijn op dit punt erg gevoelig en vergeten maar liever, dat wij zelf van Amerika of bijv. Brits-Indië heel weinig afweten, hoewel er toch meer reden zou zijn voor een Nederlander om iets van Amerika te weten, dan er voor een Amerikaan reden bestaat om ons Rijk goed te kennen. Wij verwachten, dat men in het buitenland steeds de volste belangstelling en waardering voor ons heeft, en veronderstellen bij den vreemdeling kennis omtrent ons, die wij zelf omtrent hem zeker niet bezitten. Wij schrikken, wanneer wij lezen, dat in een van de vele duizenden Amerikaanse bladen eens een artikel gestaan heeft, dat ons weinig gunstig gezind is of dat wemelt van misvattingen. Al gauw is in vele van onze kringen de reactie: „Wat doet de Regering, of wat doet de voorlichting daar nu aan?" — Dat hangt er van af. Het streven is, om zo veel mogelijk gegevens binnen het bereik te brengen van de pers en daarmede van het grote publiek.

Taak der persattaché's.

Laten wij goed begrijpen, dat het zonder meer voor de buitenlanders uitgesloten is, evenals zulks trouwens geldt voor het Nederlandse volk zelf, om de stroom van incidentele berichten uit en over Indië op juiste waarde te beoordelen en te interpreteren.

Daarom wordt getracht door middel van onze persattaché's die tot taak hebben een zo nauw mogelijk persoonlijk contact te onderhouden met de buitenlandse pers, informatief voorlichtingsmateriaal over deze problemen onder de aandacht te brengen van de buitenlandse pers. Wat zij niet mogen en niet kunnen doen, is actueel nieuws leveren. Dat is de taak, welke de internationale persagentschappen zich terecht voorbehouden. Regeringen behoren nieuws vrij en onbeïnvloed te laten vloeien. Nieuws, door regeringsdiensten gemaakt zou door de vrije wereldpers „besmet" verklaard worden. Onze persattaché's vullen het nieuws aan en trachten de achtergrond van het persnieuws duidelijk te maken.

In eigen publicaties, zoals in Engeland „The Voice of the Netherlands"; in Frankrijk „Nouvelles de Hollande", dat ook ver buiten Frankrijk zijn weg vindt naar de buitenlandse pers en radio; in Latijns-Amerika de in het Spaans gestelde „Cronica de Holanda"; in de Verenigde Staten in incidentele publicaties, worden, naast het algemeen oriënteerde nieuws, officiële regeringsverklaringen, volledige overzichten, zoals bijv. van de resultaten van een Malino-conferentie, onder de aandacht van autoriteiten en pers gebracht. Door persoonlijk perscontact, alsook door middel van lezingen, films (voorzover deze laatste beschikbaar zijn) en tentoonstellingen, wordt getracht een zo uitgebreid mogelijk publiek te bereiken.

Zoals een ieder duidelijk zal zijn, is het voor de persattaché's waar ook ter wereld, niet mogelijk in een land steeds een duidelijk begrip ingang te doen vinden ten aanzien b.v. van de groei van de verhoudingen, Nederland-Nederlands-Indië. Ook niet altijd in die kring, waar wij steeds op „goodwill" voor onze zaak mogen rekenen.

Toch is door het informatieve voorlichtingswerk, vooral door persoonlijke perscontacten, veel bereikt, getuige de hoofdartikelen, en beschouwingen in de wereldpers, die begrip tonen voor wat ook voor ons Nederlanders zelf een zeer moeilijke materie blijft.

Dank zij de relaties, welke onze pers-atttaché's in het buitenland met de plaatselijke pers onderhouden, zijn zeer vele journalisten er toe gekomen Nederland te bezoeken, om zelf het herstel van Nederland te verslaan, zelf zich in Den Haag nader te oriënteren over de Indonesische moeilijkheden.

Het is niet altijd gemakkelijk om de buitenlandse pers te interesseren voor een bezoek aan Nederland. Men komt als er nieuws is. Nederland is op het ogenblik geen nieuwscentrum. De internationale journalist trekt naar de vredesconferentie te Parijs, naar Palestina, naar Duitsland. Een bekend Amerikaans journalist, die dezer dagen op bezoek in Nederland was, wilde maar 2 dagen blijven: „Het is hier zo rustig!. Onmiddellijk na de capitullatie van Japan was Indië nieuws. Geleidelijk aan zijn de meeste buitenlandse journalisten uit Batavia weg getrokken. Slechts zeer enkele bladen van wereldreputatie hebben de belangstelling en de middelen om in Batavia eigen correspondenten te laten rapporteren over het beloop van de onderhandelingen.

Culturele voorlichting.

Hoewel wij tot hiertoe nog geen aandacht hebben gewijd aan de culturele voorlichting in het buitenland, wil dat niet zeggen, dat onze persattaché's dit uiterst belangrijke werk zouden verwaarlozen. De Amerikanen noemen hun dienst „Office of Press and Cultural Relations"; een benaming, die ook het werk van onze Nederlandse attaché's beter zou weergeven. Doordat het terrein van activiteit van de attaché's zo uitgebreid is en thans zoveel tijd moet worden besteed aan het algemene voorlichtingswerk, is de wenselijkheid overwogen om aan enkele van de voornaamste buitenlandse posten attaché's toe te voegen, die zich, naast de persattaché's, in het biezonder met de culturele voorlichting zullen bezighouden. Benoeming van speciale culturele attaché's in Parijs en Londen staat op het program.

In het kort dient ook nog even aangestipt, dat de persattaché's niet alleen tot taak hebben het Rijk uit te dragen naar buiten, doch evenzeer Den Haag moeten inlichten omtrent de stemmingen, welke in het buitenland bestaan ten aanzien van Nederland, het Rijk en hun problemen.

Hiermede hopen wij enig inzicht te hebben gegeven in het ontstaan van het instituut der buitenlandse voorlichting en het werk van deze nieuwe verlengstukken van de ambassades en gezantschappen: de persattaché's en voorlichtingsbureaux.

Bestaande posten.

Op het ogenblik wordt in Amerika op voorlichtingsgebied gewerkt door het Netherlands Information Bureau te New York en zijn vertakkingen in Holland-Michigan, San Francisco en Washington, welke alle onder leiding staan van Amerikanen. In Zuid-Amerika wordt de Nederlandse voorlichting geleid van Buenos Aires uit, vanwaar vertakkingen lopen naar de voornaamste hoofdplaatsen. In Londen, Parijs, Brussel, Bern, Montreal, Pretoria en Melbourne wordt het voorlichtingswerk verricht door persafdelingen van de ambassades en gezantschappen. De voorlichting in Curaçao en Suriname, welke tot dusver door het Departement van Buitenlandse Zaken werd behartigd — nog een uitvloeisel van de oorlogsopzet —, zal in de loop van dit jaar overgenomen worden door het Departement van Overzeese Gebiedsdelen of door de Staten van de Gebiedsdelen zelf [2]).

Gedurende de laatste twee jaren zijn de middelen, welke voor dit werk ter beschikking staan, uit deviezen- en budgetaire overwegingen aanmerkelijk gereduceerd. Ook voor het volgende jaar zal een verdere beperking in de uitgaven met ongeveer 25% moeten worden doorgevoerd, hetgeen op verschillende posten een nieuwe reorganisatie nodig zal maken.

Tot slot nog een enkel woord over de personen in deze dienst. Aangezien de hoofdtaak van de persattaché ligt in het contact met publicistische kringen, zijn op de meeste posten in het buitenland journalisten met internationale ervaring of personen met grote publicistische kennis of inzicht, met dit werk belast. Het zijn vakmensen, die nooit de fout kunnen maken door snoeven ongewenste reacties uit te lokken; die weten wat persvrijheid is en daardoor niet in de fout kunnen vervallen de vrijheid van de buitenlandse pers, hoe onaangenaam soms voor ons een uiting kan wezen, te becritiseren; experts, die het vertrouwen weten te winnen van de autoriteiten en hun collega's in het buitenland.

———

[1]) Sic! dit is de officiële uitgave van de Regeringsvoorlichtiugsdienst — Red. Amigoe.

[2]) Hoe dat kan is ons niet duidelijk. Men kan de persdienst van het ene naar het andere departement „overbrengen", maar hoe het staatsrechtelijk mogelijk is een rijksdienst aan de Staten „over te doen" zien wij niet in — Redactie Amigoe.

EMMASTAD

TONEELVERENIGING „EMMASTAD".

Op de Vrijdag 13 September jl. gehouden algemene ledenvergadering is het Bestuur van de Curaçaose Toneelvereniging „Emmastad" als volgt herkozen: Voorzitter W. G. Monkhorst, Secretaresse Mevrouw M. C. Eerligh, Penningmeester W. Meulijn.

Gelijktijdig vond de verkiezing plaats van de Leescommissie, welke thans is samengesteld uit de dames B. Erkelens en A. van Erp; en de heren P. Grunstra en H. Hartgers.

CURAÇAO

NAAR NEDERLAND.

Met het KLM-vliegtuig van 22 September as. vertrekken van Curaçao naar Amsterdam de volgende passagiers:

Cornelis Frans van Tongerloo, Daniella Elisabeth van Tongerloo —van Dorp, Albert Cristoffel Oberg, Antonia Gerardina Maria Oberg—Paap, Joseph de Graaf, Allegonda Margaretha de Graaf —Sintenie, Anna Maria de Graaf, Wilhelmus Johannes de Graaf, Emanuel Batenburg, Paul Berends, Mijndert van Wezel, Christiaan Johan Adrianus Polvliet, Kasper Wilhelmus Kemper, Laura Kemper—Oskam, Wilhelmus Kemper Kemper, Willem Tuinebreyer, Elisabeth Tuinebreyer—Taal, Wilma Joan Elisabeth Tuinebreyer, Willem Eduard Tuinebreyer, Willem Aiko Veltman, Josefa Veltman—Heel, Willem Victor Veltman,. Elisabeth Maria Veltman, August Charles Elfring, Trijntje Teuwen—Stam.

NAAR DEN GROTEN DICTATOR.

Onder leiding van den 2en Luitenant Agnes reden 13 vrachtauto's van het Curaçaose leger hedenmorgen voor bij Theater West End. Ook militaire politiemannen met Majoor Hofman aan het hoofd en andere krijgers stroomden toe om de film „The Great Dictator" te zien, welke gratis door de firma Mensing gedraaid werd. Officieren en officiersvrouwen woonden eveneens de voorstelling bij en lachten om dien mallen dictator......

SCHEEPSBERICHTEN.

19 September.

Coastal Observer van La Guayra; Horrorata naar Cristobal; Evelyn van Aruba; Art. M. Hulbert naar Paramaribo; Naturalist naar Barranquilla; Tomas Guardia van Ponta Delgada; Misiones naar Buenos Aires; Sonja van Cristobal; Lake Lillooet van Cristobal.

20 September.

Paulina van Santa Marta; Clio van Barranquilla; Lake Lillooet naar Londen.

TENNIS.

Talrijke toeschouwers zijn Zaterdag en Zondag jl. getuige geweest van fraaie en spannende wedstrijden. Voor de 39e maal werden de Kwartaal A wedstrijden gehouden tussen „Asiento" en de Curaçaose Sportclub, die er deze keer in slaagde de eeuwigdurende wisselbeker te winnen, nadat de laatste drie keer Asiento de eer had gehad. De uitslag was 5½ punt voor de C.S.C. tegen 3½ voor „Asiento". De 1e damesenkel werd nl. met de stand 3—3 in de final set afgebroken, zodat de punten werden gedeeld. De gedetailleerde uitslagen zijn als volgt:

1e damesenkel: Mevr. Wenink — Mej. Lansberg onbeslist; 2e damesenkel: Mevr. Vermeulen — Mevr. Garschagen 7—5, 5—7, 4—6.

Damesdubbel: Mevr. Elvers-Mevr. Scheffer — Mevr. Baiz-Mej. Da Costa Gomez 5—7, 0—6.

Gemengd dubbel: Mevr. Elvers -Tjin A Djie — Mej. Da Costa Gomez-Chumaceiro 1—6, 9—7, 2—6.

1e Herenenkel: gewonnen door Tjin A Djie wegens niet opkomen van Lampe.

2e Herenenkel: Brakke — Heldring 7—9, 5—7.

1e Herendubbel: Noordhoek Hegt-Schnepper — Chumaceiro-Salas 6—3, 2—6, 6—4.

2e Herendubbel: Koster-Rosenthal — Burghardt-Povel 4—6, 6—2, 3—6.

3e Herendubbel: Wenink-Lammers — De Castro-J. Capriles 6—4, 6—1.

VOETBAL.

Op Zaterdag 21 September as. zal een vriendschappelijke voetbalwedstrijd gespeeld worden door „Asiento Combinatie" tegen R.C.C., terrein Rio Canario. Aanvang 16.30 uur, scheidsrechter de heer Stek.

Opstelling Asiento: Grisnigt, Nebbeling, Bloemendaal, v.d. Pol, De Wolf, Leerentveld, Timmer, v.d. Water, Opschoor, v.d. Kraan, Kinkestein. **Reserve:** Esbeukman, Slockers.

Op Zondag 22 September 1946 Finale voetbalwedstrijden CBLO Curaçao — Nederland. Rifstadion 16.45 uur. De volgende spelers van Asiento spelen mede: Boll, Dussel, Van Putten en Book. Reserve: Kraan, Duits, De Winter.

Op Zondag 22 September as. om 10 uur „Neptunus" contra „Asiento Jr.". Afscheidswedstrijd van den heer P. Kanaar. Scheidsrechter de heer J. Duits.

B. Hollander, Ruigrok, H. Dennert, K. Ossenkop, Leerentveld (aanvoerder), B. de Vries, H. v.d. Steeg, Schotborgh, B. Zuidam, J. Bengeling en P. Kanaar. Reserve: Hoboken, Nebbeling, Fosbroek.

FILM

„A night in Casablanca" (West End).

Of alles zich binnen één nacht afspeelt weten we niet, doch de gebroeders Marx maken zoveel dingen mee in Casablanca, dat de filmganger zich geen ogenblik zal vervelen. Integendeel, hij zal lachen tot de tranen hem over de wangen rollen en genieten wanneer Chico en Harpo om beurten blijk geven van hun muzikale talenten. Deze rolprent is een kostelijke satyre op de talloze dramatische spionnage-films welke het publiek de laatste jaren heeft moeten zien. De gebroeders Marx zijn op hun best.

Where do we go from here (Cinelanda).

Inderdaad, wat volgt nu, kan men zich na elke scene afvragen. In elk tijdperk kan men terecht komen en dan is er steeds weer iets aardigs. Fred MacMurray, Joan Leslie en June Haver zorgen voor voldoende afwisseling. En als u dat nog niet genoeg vindt, luistert dan naar de prachtige bariton van Carlos Ramirez en gij zult tevreden zijn. Deze kleurenfilm biedt zeker heel wat afleiding op een vrije avond.

ONS KONINKRIJK

MOGELIJKHEDEN VAN EEN LUCHTLIJN.

De Rotterdamse Lloyd en de Nederlandse Stoomschip Maatschappij hebben met de Nederlandse Regeringsautoriteiten de mogelijkheden besproken een luchtlijn te vestigen tussen Nederland en Indië.

Indien de toestemming van de Regering verkregen wordt zal de nieuwe luchtlijn de dienst openen met vier Lockheed Constellations die in Amerika zullen worden aangekocht. (Batavia, Aneta, 18.9).

LICHTE HANDEL.

Er was een lichte handel op de effecten beurs; scheepvaart- en plantage-aandelen en verder enkele belangrijke buitenlandse industriële aandelen waren sterk. De meesten liepen hoger op dan zij gisteren gedaald hadden. Amsterdam rubber, die gisteren 4 punten verloor ging nu 9 punten omhoog. Petroleum daalde weer 2 punten. (Amsterdam, Aneta, 18.9).

GROTE PRODUCTIE VOORZIEN.

De voorzitter van de Federatie van Nederlands Indische Rubber, Thee, Koffie, Kapok en Cacao-planters, Jhr. W. J. de Jonge, verklaarde bevreesd te zijn dat de productie van natuurlijke en synthetische rubber weldra tweemaal zo groot zal zijn als het wereld verbruik.

Hij verklaarde dat de jaarlijkse productie geschat wordt op 3 millioen ton terwijl de consumptie 1.500.000 ton bedraagt.

Ook was er volgens hem gevaar voor overproductie van thee zodat Indië, China, Japan en Formosa weer normaal kunnen leveren (Amsterdam, Aneta 18.9).

„WAAROM ONVRIENDELIJK ZIJN.. ?"

Professor Ir. Willem, Schermerhorn en de andere leden van de Commissie-Generaal kwamen Woensdag per vliegtuig te Batavia aan. Op het vliegveld werden zij verwelkomd door Dr. H. J. van Mook en een groep geallieerde diplomatieke en militaire autoriteiten. Schermerhorn vertelde aan de Pers-vertegenwoordigers dat hij hoopte de situatie in Nederlands Indië zo spoedig mogelijk te regelen door besprekingen met de republikeinse autoriteiten. Hij verklaarde dat de Commissie tijd zal nodig hebben om de toestand te onderzoeken en iedere instantie te raadplegen alvorens besprekingen te beginnen.

Toen hem gevraagd werd of de Commissie de aanwezigheid van een Britse bemiddelaar bij de besprekingen op prijs zou stellen zeide hij: „Waarom onvriendelijk zijn tegenover iemand die goede diensten kan bewijzen." (Batavia, Aneta, 18.9).

NOOD-COLLEGE.

Antara meldde, dat het Republikeinse Ministerie van Onderwijs deze maand een nood-college zal oprichten met faculteiten voor rechters en litteratuur.

Dr. Soewandi, die in Mei afgetreden is als Minister van Justitie, zal de rechten afdeling leiden. (Batavia, Aneta, 19.9).

SONAI VRAAGT GENADE.

Dr. H. J. van Mook moet een beslissing nemen in het genadeverzoek van den Japansen kapitein Sonai, die op 6 September door de Krijgsraad ter dood veroordeeld is. Indien het genade verzoek niet wordt ingewilligd zal hij in een aanwezigheid van enkele verslaggevers door een vuurpeloton worden doodgeschoten.

Kapitein Sonai was commandant van het Tjidang-kamp voor geallieerde vrouwen en droeg de bijnaam van het „Beest van Tjideng" wegens zijn hardvochtige behandeling van de gevangenen. (Batavia, Aneta, 18.9).

DOODSTRAF BEVESTIGD.

Het gerechtshof te Den Haag heeft de doodstraf bevestigd, die kort geleden uitgesproken was over W. J. Bekkers van Enschedé. Bekkers werd lid van de Duitse S.S. in 1943 en heeft het volgende jaar tegen de Engelse Parachutisten te Arnhem gevochten. (Den Haag, Aneta, 19.9).

NIEUWS van OVERAL

PAUS ONTVANGT JEZUÏETEN.

Zijne Heiligheid de Paus heeft den nieuwe Generaal Overste der Jezuïeten, Pater Johan Baptist Janssens van België en 165 afgevaardigden naar het generaal Kapittel van de Orde, te Castel Gandolfo in audiëntie ontvangen. Bij het antwoord op de toespraak van den nieuwen Generaal, die de trouw en aanhankelijkheid van de Jezuïeten aan den Paus beloofden, zeide de Heilige Vader, dat de Kerk in deze dagen bedreigd wordt door vele gevaren. „De tijden zijn slecht en zo ook de mensen. Doch waar het kwaad ruimschoots aanwezig is, daar is genade in overvloed." Zowel de Paus als Pater Janssens spraken in het Latijn. (Castel Gandolfo, (AP) 17.9)

CLARK ZOEKT STEUN VOOR OOSTENRIJK.

Generaal Mark Clark, die de Verenigde Staten vertegenwoordigt in de Geallieerde Raad te Wenen, deelde aan de pers mede te geloven, dat de Noord-amerikaanse bereidheid om Oostenrijk te helpen, zou kunnen bepalen of Oostenrijk een onafhankelijke democratische staat dan wel een speelbal tussen Rusland en het Westen zal worden. Oostenrijk heeft op zijn minst 125 tot 150 millioen dollar nodig om hongersnood en chaos te voorkomen nadat de hulp van de Hulporganisatie ten einde loopt op 30 November. (Washington,

HET LOON VOOR EEN PAAR KLAPPEN.

Joe Louis heeft 103.611 dollar gehad en Tami Mauriello 38.854 dollar voor de bokswedstrijd van Woensdagavond. De bruto-opbrengst bedroeg 335.063 dollar (New York, (AP) 19.9).

De Promotor Mike Jacobs zeide, dat Louis niet meer zal strijden vóór Januari of Februari. Er is niets officieels over een reis van Louis naar Engeland, Zuid-Amerika of Mexico. Louis heeft echter het verlangen geuit om eens in Zuid-Amerika op te treden.

Met betrekking tot de berichten als zou Woodcock in Juni van het volgend jaar te Londen tegen Louis uitkomen, zeide Jacobs: „Als Woodcock tegen Louis wil strijden moet hij eerst maar die overkomen en enkele overwinningen boeken". Hij zeide, dat Louis in Juni vermoedelijk zal uitkomen tegen den winnaar van het eliminatie-tournooi dat gehouden wordt tussen Elmer Ray, Joe Walcott, Joe Baski, Joey Maxim en Tami Mauriello. De winnaar van dit tournooi zal tegen Woodcock boksen en de winnaar van deze wedstrijd krijgt dan de gelegenheid om tegen Louis uit te komen (New York, (AP) 19.9).

WAARSCHUWING

De Ontvanger van Curacao waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens Inkomstenbelasting, dat ingevolge art. 75 van P. B. 1944 no 147, voor of op den 15n Sept. 1946 voldaan hadden moeten zijn definitieve aanslagen in de Inkomstenbelasting 1945 en voorloopige aanslagen in de Inkomstenbelasting 1946 gedagteekend voor 1 Mei 1946; voorts dat deze aanslagen thans invorderbaar zijn geworden en verzocht hun, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te doen

Curacao, 16 September 1946
De Ontvanger van Curacao.

N.V. Maatschappij tot Exploitatie van Goudmijnen op Aruba.

(Aruba Gold Mines Operating Company).

Uitgifte

van 100.000 Aandeelen in de Canadeesche Moeder Maatschappij.

Aruba Combined Goldmines Ltd,

gevestigd te Toronto (Canada), opgericht Maart 1946

Maatschappelijk kapitaal $ 5.000.000 verdeeld in 5.000.000 aandeelen van $ 1.00 nominaal.

Zooals bekend mag worden geacht is de Canadeesche Maatschappij houdster van alle aandeelen in de Hollandse Maatschappij welke laatste heeft verkregen Vergunning tot opsporing van Mineralen als genoemd in art. 1 der Mijnwet Curaçao. Deze Vergunningen geven recht op Concessie tot Ontginning. Zij bedekken het geheele terrein waarop tot dusverre goud is aangetroffen, in totaal omvattend eene oppervlakte van 11360 Hectaren (44 vierkante mijl).

Met de opsporingswerkzaamheden is daadwerkelijk een aanvang gemaakt met behulp van twee boorinstallaties voorzien van diamant kronen, waarmede een onderzoek in diepte op de meest moderne wijze kan geschieden. Dit onderzoek zal geruimen tijd en de groote bedragen vorderen, alvorens beslist kan worden of eene exploitatie loonend zal zijn.

Het is de bedoeling dat de bevolking van dit gebiedsdeel op de ruimste schaal is staat worde gesteld aan deze onderneming deel te nemen, opdat zij ook haar aandeel krijge in de opbrengst van de onderneming.

Het spreekt echter vanzelf, dat zulke deelneming een sterk speculatief karakter draagt; indien het onderzoek aantoont, dat het goudvoorkomen van dien aard is, dat geen loonende exploitatie mogelijk is, dan is het geïvesteerde bedrag verloren.

Dientengevolge kunnen echter nu zulke aandeelen voor den laagst mogelijken prijs worden gekocht. Het spreekt vanzelf dat zoodra het onderzoek gunstige resultaten afwerpt, de prijs der aandeelen zeer aanzienlijk hooger zal zijn.

D. van N. Schonegevel,
President.

Ondergeteekenden, Maduro & Curiel's Bank, Hollandsche Bank Unie, Edward Henriquez & Co. Aruba Bank en Hollandsche Bank Unie te Aruba, stellen de gelegenheid open tot inschrijving op 100.00 aandeelen der Aruba Combined Goldfields Ltd., met eene nominale waarde van $ 1.— elke tegen den prijs van Cur. Fls 2 (twee gulden) per stuk, vanaf 23 September 1946 tot en met 5 October 1946.

Certificaten zullen worden afgegeven na sluiting der inschrijvingsperiode.

Een rapport van Dr. Banfield van Maart 1946 ligt voor belangstellenden ter inzage bij de kamer van koophandel. — Handelskade, Willemstad — Curaçao.

2-1

Gisteren overleed tot onze diepe droefheid onze innig geliefde echtgenoote, moeder, dochter, zuster, behuwdmoeder, schoonzuster

Antonia Catharina Hollander - Marugg

De teraardebestelling zal plaats vinden hedenmiddag om 4.30 vanuit het Sanatarium Het Groene Kruis.

J. P. F. Hollander en kinderen
J. J. A. Marugg en familie
O. Marugg - Croes
H. Croes - Marugg
F. A. Hollander en familie
J. W. Hollander - Hoogenbergen
F. A. Hollander Jr. - Rodriquez
J. R. Hollander - Hoogenbergen
J. A. Hollander - Guerrero
J. Kuyt - Holander.

Kerkgeschiedenis van Curacao.

Paters Franciscanen

1776 - 1820

door

PATER W. BRADA O.P.

Hoe de toestand was op Curaçao in deze dagen, nu Pater Schinck de volle verantwoording had als hoofd en prefect, valt wel enigszins op te maken uit het rapport van twee heren uit Nederland afgezonden, om eens de toestand nauwkeurig te rapporteren. In 1788 had Prins Willem V de heren Govestins en Boey benoemd tot „commissarissen" van de West Indische Eilanden en de Koloniën Essequibo en Demerary om een onderzoek in te stellen naar de mistoestanden aldaar. We spraken reeds over hen.

Over Curaçao heet het, dat daar ontzettend veel onenigheid is tussen volk en gouvernement, zodat door list het volk practisch het Gouvernement heeft overgenomen. Men wordt zo maar Luters, om niet een baantje weggelegd voor de gereformeerden te moeten accepteren. Hier dus ook een onverschilligheid te rapporteren in godsdienstige quaesties. De slavenbehandeling wordt treurig genoemd. Oude en zieke slaven stuurde men maar weg, die waren tot last. Begrijpelijk dat de criminaliteit steeg, die mensen moesten toch ook leven. Bovendien klagen ze over brutaliteit en dat dopen moest eigenlijk ook verboden worden. Zie hier de text:

Rapport aan Zijne Doorluchtigste Hoogheid den Heere Prince van Oranje en Nassau etc. etc. overgegeven van weegen Hoogst desselvs commissarissen naar de Colonien van den Staat in de West indien betreffende het eiland Curaçao.

's Hage 11 Febr. 1791
W. A. S. van Grovestins
W. C. Boey.

Na het te hebben gehad over de stoutmoedigheid der Negers schrijft het rapport:

„Hier komt nog bij, dat men hier heeft ingevoerd de gewoonte welke men zeker van de Spanjaarden heft overgenomen, om de meeste Negers te dopen en vooral bij de Roomsgezinden, was de Neger nu vatbaar voor een behoorlijk onderwijs in de Godsdienst en wierd hetzelve dan aan hem ten koste gelegd, zoude het een prijzenswaardig zaak zijn en kunnen strekken om zijn reden te beschaven maar op de voet waarop het tegenwoordig is, kan het nergens toe dienen dan om den Neger Ene Superstitie meer te geven, waarvan hij wijt den Aard zo Rijkelijk is voorzien, hem hoogmoedig te maken en in cas van Rupture met de Spanjaarden gevaarlijk te doen zijn.

Een zaak welke moogelijk met opzicht tot het poinct van Religie het politique oog der Regeering zouden naar zig behooren te trekken is het doopen der Negers, het gene meest al bij Roomsch gezinden geschied.

Indien een Neger uit overtuiging de Roomsch Katholieken Godsdienst verkoos boven de Protestantsche Godsdienst zoude het niet met den aard en constitutie onzer regering overeenkomen hem daar in te willen dwingen dan gelijk zijne geheele kennis in een bloote Ceremonie bestaat, welke hem veeltijds aanleiding geeft om naar de Spaanse kust te vlugten en zeekerlijk in cas van Rupture met de Spanjaarden hem gevaarlijker zoude maken dan anders, geeft men in bedenking of zulks niet zoude behooren worden tegen gegaan en zo verre dat wanneer een Neger in de Christelijke Godsdienst wilde ingelijfd worden hij zich als dan zoude den dien Eynde aan een Predikant of den Kerkeraar van de Gereformeerde Kerk behooren te adresseren'.

Dacht men heus, dat na het verbod tot trouwen en nu na een voorstel tot maar niet dopen; de mensen zonder enige reactie zouden blijven? We staan ver van de mentaliteit dier dagen en men heeft al eens gezegd en geschreven, och we moeten, het die mensen niet kwalijk nemen, het waren kinderen van hun tijd". Vergeet, dat even niet dat in hetzelfde jaar, dat men dit rapport publiceerde de bisschoppelijke synode van Baltimore de mogelijkheden van opvoeding van deze mensen bespreekt.

De heren commissarissen hadden een lange vragenlijst aan de raad van Curaçao ter beantwoording voorgelegd. Opvallend is wel, dat daarin niets gevraagd wordt op het punt van religie. Werd de waarde van het geloof niet ingezien door de heren? Hun vraag nummer 21 was „Welke zouden de geschikte middelen zijn om het aufugeren der negers naar de Spanjaarden te verhinderen". De raad geeft op deze voor onze kerkgeschiedenis belangrijke vraag het volgende antwoord: „Men zoude een cartel met de Kroon van Spanje moeten sluiten doch provisioneel zouden de schikkingen bij plan, dat bereids voor jaren den Ed Achtb. Raad is aanvoorgedragen en het welk van geen effect heeft kunnen weezen, omdat men geen fondsen konde uitvinden, dienen gemaakt te worden". De secretaris van de raad zou dat vroegere plan aan de heren commissarissen ter inzage geven. Zoals we al reeds zagen vonden die twee heren een veel doeltreffender middel. Niet dopen is het beste, dat moest eigenlijk verboden worden.

De commissarissen zetten ook een zekere Conquet van het eiland, zijn naam is Gerrit Burgh Conquet, we weten niet of de man familie was van Jean Baptiste Conquet die het leven van pastoor Maubach in de zestiger jaren van die eeuw vergalde.

Op de vraag of dat vluchten in die tijd veel geschiedde valt natuurlijk daar alles geheim geschiedde niet nauwkeurig antwoord op te geven. In een request tegen den priester Ten Oever, die maar steeds niet naar Nederland terugkeerde lezen we, dat hij het land veel kwaad gedaan heeft daar hij duizenden slaven deed weglopen (1769).

Het weglopen duurde door zoals uit particuliere dagboeken blijkt tot 1863 het jaar van de emancipatie. Aan de overkant op de kust van Zuid-Amerika wordt nu nog Papiament verstaan en gesproken, dit kan echter ook mogelijk zijn door andere vrije emigraties. Aan de kust treft men er nu weinig niet Indianen aan, men vindt ze iets verder het land in.

Waarschijnlijk werden de mensen die van Curaçao vluchtten te werk gesteld op de plantages, die verder het land in lagen.

De paters Schinck en Pirovano waren nog altijd nog maar met zijn tweeën totdat in het jaar 1790 een pater Brants hen komt helpen.

Hij was geboortig van het stadje Megen (20 October 1759) het stadje waar al van uit de oude tijden een klooster der paters Franciscanen stond. Het was dus niet vreemd, dat Theodorus Brants zich aangetrokken voelend tot het kloosterleven de orde der paters Franciscanen uitkoos, hij trad in het klooster te Erkelens op 21 jarige leeftijd (19 Juli 1780) en na op 25 Mei 1782 priester gewijd te zijn te Roermond, werd hij in het jaar 1790 aangewezen voor Curaçao.

Hoe de toestand in die dagen op Curaçao was, valt gemakkelijk af te lezen uit de rapporten van de twee gezanten van stadhouder Willem V de heren Grovestins en Boey, die uitvoerig weten te verhalen wat een wanorde er heerste (zie daarover het tijdschrift Lux, Juli 1946).

Pater Brants trof daar als zijn pastoor en prefect der missie pater Schinck, terwijl hij als medekapelaan pater Pirovano aantrof, die drie jaar voor hem naar De West kwam.

Een dertig jaar oud, is hij dus nog een betrekkelijk jonge man, als hij zijn werk op Curaçao aanvangt. Op de tweede kerstdag van het jaar 1790 verschijnt zijn naam voor het eerst in het doopboek.

Hij is wel vol kracht en trekt de cunucu in, en doopt ook daar, zo zien we bij 15 doopjes ingeschreven op 5 Februari 1791 er bij geschreven, dat de kinderen ten plattelande gedoopt zijn, hij trok dus naar de plantages om daar voor de arme mensen te preken en hun kinderen te dopen. In Augustus werd Curaçao verrast door een orkaan met zeebeving, en zal pater Brants de noodlijdenden hebben moeten troosten.

Het gouvernement werkte tegen en juist waarschijnlijk tegen de katholieken ging men weer nadruk leggen op de noodzaak eerst een burgerlijk huwelijk te sluiten met de kosten van 50 gulden, die de mensen nog nooit in hun leven bij elkaar hadden gezien.

Men wilde eigenlijk de katholieke paters verbieden om de mensen te dopen, dan zouden ze ook niet weglopen naar Coro, dachten de commissarissen van den stadhouder. Men heft de West Indische Compagnie op, doch de toestand bleef verre van rooskleurig (1792).

Pater Brants' werk kunnen we nog een beetje achterhalen door het grootboek van de kerkmeesters van die tijd na te lezen. De paters stonden onder de kerkmeesters, die voor de kapelaans 50 pesos per jaar betaalden, dat is vijftig maal een gulden en zestig cent. Ook zien we jaar op jaar de volgende woorden in het grootboek, zo bv. op 5 Juli 1794: „een duseur tot eenige presente en onkosten voor de kinderen, die Zijn Eerwaarde Heer Brants onderregt in de categesatie om haar eerste communie te doen: 22, 4 pesos". Hieruit blijkt, dat de pastoor aan pater Brants de zorg overliet, om de kinderen voor te bereiden op de eerste H. Communie.

Of de kerkmeesters altijd erg op tijd waren met het uitbetalen geloven we niet, want telkens zien we in het grootboek, dat ze „vergeten" hebben het salaris voor pater Brants in te boeken.

De toestand was allesbehalve rustig op Curaçao, dat wist natuurlijk pater Brants bij zijn tochten in de cunucu wel. Hij wist hoe het wereld gebeuren, de Franse revolutie, de beweging in Haïti, het niet meer verschijnen van boten uit Nederland de mensen in beweging bracht. Nederland is Frans geworden zeiden ze in 1795 en dus dan zijn we óók vrij.

Nu er weer drie paters waren gaan de reizen naar de andere eilanden regelmatig door. Pater Pirovano was in het jaar 1791 op Aruba, pater Brants is er in het jaar 1793.

JOODSE KOLONISATIE?

Dr. I. Steinberg, secretaris-generaal van de Vereniging voor Joodse territoriale kolonisatie, die onlangs weerkeerde van besprekingen in Den Haag, Parijs en Londen, zeide dat de Nederlandse Regering veel belang stelt in kolonisatie van Europese Joden in Suriname.

Steinberg vertelde dat de Vereniging een plan heeft voorgelegd aan de Nederlandse Regering voor Joodse kolonisatie en voegde er aan toe dat het open stellen van Brits en Frans Guyana voor Joodse immigratie door de Britse en Franse Regeringen in overweging is genomen. (New York, Aneta, 18.9).

HANDEL IN NOORD-AMERIKAANSE OBLIGATIES.

De Nederlandse Bank heeft Woensdag de eerste stap genomen naar de hervatting van de handel in Noordamerikaanse obligaties op de Amsterdamse Beurs. De Bank heeft Vrijdag bekendgemaakt dat volledige certificatie van Noordamerikaanse obligaties in Nederlands bezit ondernomen zal worden en dat voor uitvoer van dergelijke obligaties naar de Verenigde Staten een algemene vergunning verstrekt zal worden op die voorwaarde dat zij in de Verenigde Staten binnen de maand van zulk een rectificatie verkocht zullen worden. (Amsterdam, Aneta, 19.9).

BETREURENSWAARDIGE FINANCIËLE TOESTAND.

Ter gelegenheid van de aanbieding van de begroting voor 1947, deelde Minister Piet Lieftinck aan de Staten-Generaal mede dat de financiële toestand van Nederland betreurenswaardig is gedeeltelijk ten gevolge van het financiële wanbeheer in de laatste vijf jaren.

Professor Lieftinck heeft de traditionele Engelse methode aangenomen toen hij de vergadering van den Staten-Generaal binnenkwam met een zware bruinleren tas vol papieren samengebonden met een Oranje lint.

Een deel van de inhoud verstrekte hij aan de leden van de Eerste en Tweede Kamer. Het indienen van de begroting betekent het herstel van een constitutionele gewoonte, welke in de afgelopen zeven jaar niet kon worden gevolgd. Van de afgelopen jaren zijn er 5 die wijzen op een financieel in gebreke blijven. De besprekingen van deze begroting zal het Nederlandse volk op de hoogte brengen van de betreurenswaardige staat der financiën. (Den Haag, Aneta, 19.9).

Kamer van Koophandel en Nijverheid

Ter voldoening aan het bepaalde bij artikel 19 van het Kiesreglement voor de Kamers van Koophandel P.B. 1944 No 202 wordt hierbij bekendgemaakt dat het tijdperk voor de candidaatstelling voor de verkiezing van drie leden van de Kamer ter vervulling van vacatures te ontstaan door periodieke aftreding der leden, waarvan kiesgerechtigden voor het grootbedrijf twee leden en die voor het kleinbedrijf een lid kiezen door de Kamer overeenkomstig het bepaalde bij artikel 18 van voormeld kiesreglement, vastgesteld is op vanaf den 2den tot en met een 15den November e.k. gedurende welk tijdperk dus de candidaatstelling kan geschieden.

Gedurende dit tijdperk van veertien dagen voor de candidaatstelling hierboven genoemd kunnen ter Secretarie der Kamer op werkdagen van des voormiddags 9 uur tot 12 uur des middags candidaten worden opgegeven door indiening van eene opgave onderteekend door tenminste vijftien kiezers die bevoegd zijn deel te nemen aan de verkiezing waarvoor de candidaatstelling geschiedt en vergezeld van een schriftelijke verklaring van den candidaat dat deze bereid is een candidatuur te aanvaarden. Elke opgave mag slechts den naam van één candidaat bevatten

De formulieren voor de opgave van candidaten en voor de schriftelijke verklaring zooals hierboven bedoeld zijn vanaf heden kosteloos voor kiezers verkrijgbaar ten bureele der Kamer.

De inlevering van de opgaven van candidaten geschied persoonlijk door een der onderteekenaars.

WILLEMSTAD,
19 September 1946

DE VOORZITTER.